

gedeeld. Haar stijl was flink, en levendig wist zij de treurige feiten weer te geven. Zoo namen de kranten, vooral in de Noordelijke Staten, haar schetsen gaarne op. Maar 't gelukte haar toen nog niet, een groot deel der Amerikanen wakker te schudden, zóó wakker, dat men overtuigd werd, dat 't zóó niet langer mocht voortgaan.

Harriët Beecher trouwde met een dominé, Stowe geheeten, en als *Beecher-Stowe* verscheen toen van haar een boek, dat de oogen van duizenden en duizenden heeft geopend en de werkelijken stoot heeft gegeven tot 't einde der negerslavernij in Amerika. Het heette *de Negerhut van Oom Tom*.

Er zal menigeen onder de Zonneschijnlezertjes zijn, die in de bioscoop tafereelen uit „de Negerhut” — vooral „Eliza's vlucht”, gezien hebben, misschien ook zijn er, die een uittreksel van dit wereldberoemde werk hebben gelezen, maar de naam van de schrijfster zal hen wellicht tot nu toe onbekend zijn geweest.

Spoedig na de verschijning van dit boek werd het in schier alle talen van Europa vertaald, en zóó algemeen was de verontwaardiging over de daarin beschreven toestanden, dat men in de Noordelijke Staten der Amerikaansche republiek besloot er een einde aan te maken.

Dit echter was „gemakkelijker gezegd dan gedaan”, want . . . de Zuidelijke Staten — die, met hun katoen, suiker en rijstplantages, tot dien, de negers als werktuigen hadden benut — weigerden halsstarrig op het voorstel der Noordelijke Staten in te gaan. Niet dan nadat in een oorlog tusschen de Noordelijke en Zuidelijke Staten, héél wat bloed van blanke menschen gevloeid was, moesten de Zuidelijken, door de Noordelijken overwonnen, toegeven, en verkregen de negers hun vrijheid. Velen bleven nu als vrije loontrekkenden op de plantage, waar zij eerst als slaven gewerkt hadden, velen óók trokken naar de Noordelijke Staten, waar zij als „waiters” (bedien-dien), de vrouwen als waschvrouw of werksters in hotels, ook nú nog hun werk vinden. Maar steeds grooter wordt 't getal dier zwart-huidige menschen, die in geestelijke ontwikkeling voor hun blanke medemenschen niet behoeven onder te doen.

Ziedaar kinderen wat één enkele vrouw, maar een met groot *mede-lijdensvermogen* heeft vermocht te doen.

Heb ik te veel gezegd, toen ik jullie Harriët Beecher-Stowe als een: „Bovenste beste” heb voorgesteld?

Merkwaardige munten.

Ik weet in iemands bezit eenige Transvaalsche muntstukken. Gouden ponden. Indertijd waren ze twaalf gulden waard, maar nu veel en veel meer, want zooals ze daar liggen zijn ze héél zeldzaam en wordt er door penningverzamelaars telkens meer voor geboden. Waarom zijn ze zoo zeldzaam? Omdat er maar een klein aantal van gemaakt is en het stempel, waarmee ze geslagen zijn, vernietigd is. En dit om een koddig toeval.

In den Boerenoorlog van 1880 was het den Engelschen niet gelukt, Transvaal te verslaan. Paul Kruger en de zijnen hadden zóó dapper gevochten! Na dien oorlog werd Paul Kruger President van de Zuid-Afrikaansche Republiek Transvaal. Er werden gouden ponden geslagen met zijn beeltenis. De kunstenaar, die den stempel had vervaardigd voor die munten: het profiel van Paul Kruger, zooals je dat op onze munten van onze Koningin ziet, heette Otto Schmitz. Hij had, zooals een kunstenaar dat wel doet, zijn voorletters onder die beeltenis gezet: O. S. De Engelschen, die

natuurlijk gebeten waren op Kruger en de zijnen, maakten een flauwe grap over die munten. „Zie je,” zeiden ze, „er staat: Paul Kruger, Os. Ha ha! ha! Paul Kruger — Os!”

Dat lachen en spotten konden de Transvalers niet verdragen. Hun vereerde President, Paul Kruger, telkens maar weer Os genoemd, en dat door hun eigen domme schuld, want ze hadden dien stempel nooit moeten goedkeuren, vonden ze. Ze hadden dadelijk die nare toevalligheid moeten merken. En toen — werden alle goudstukken, die nog in de Bank lagen, omgesmolten en de stempel vernietigd. Bovendien werd gevraagd of de menschen, die ze in hun spaarpotten hadden, ze wilden komen inwisselen tegen nieuwe gouden ponden, zonder die malligheid erop.

Maar niet ieder deed dat en zoo bleven er hier en daar liggen, die nu zeldzame en steeds kostbaarder wordende rariteiten zijn.

NANNIE VAN WEHL.

DIE GOEIE OUE TIJD

door ELSE LOUWRENS.

(Sannie)

Jan, jii weet daar was g'n rusie
In die „goeie ouwe tyd”,
Want, soos Ouma¹⁾ zê, die wereld
Was toe vol mensliewendheid;
En daar was g'n korte rokke:
Almal deftig lank en wyd;
Lyfies — ingerijg en sierlik, —
In die „goeie oue tyd”.

Selfs die wol en wyn en mieliés²⁾
Was van hoër kwaliteit;
En die meide was nog — meide,
In die „goeie oue tyd.”
Ons het nie gepraat van „ons' nie,”
So vertel sy, „maar van „wy’,”
En daar was g'n stoute kinders,”
Sê zy, — „net soos ek en jy.”

(Jan)

So? — maar Sannie, dan kan ons tweeën
Dankbaar wees ons is daaruit;
Want — maar altijd stemming wees,
Soet en deftig en bedees?
Nee, — ons twee sal nie gepas het
In die „goeie oue tyd.”

---

¹⁾ Ouma = Oma; ²⁾ mieliés = maiskorrels.